

dan al het andere in hem. Daarom is hij een der weinige dichters bij de gratie van dezen tijd, een der enkele figuren, een der zeldzame menschen onder de kunstenaars van zijn generatie.

Er is nog een andere, wat jongere tijdgenoot, wiens debuut als tweede bundel hierboven werd vermeld: Theun de Vries, dien men tot deze kleine groep behoort te rekenen, al wijst zijn talent in een gansch andere richting en al zal later wellicht blijken, dat Slauerhoff met zijn werk in een historische constellatie moet worden geplaatst, welke aan de zijne welhaast diametraal tegenovergesteld zal zijn. Wat in de verzen van dezen jongen dichter in het bijzonder treft, is de innerlijke zekerheid, waardoor zij gedragen worden. Men voelt: eindelijk hebben wij vasten bodem onder de voeten gekregen, eindelijk weten wij weer, dat wij staan kunnen! Wat bij den Doolaard nog krachtpatserij is, werd hier een op een doelgerichte kracht. Niet de aarde heeft hij teruggevonden — dat deed nu tien jaar geleden vóór hem Herman van den Bergh —, noch den hemel — dien herontdekte Marsman in één steile, roekelooze vlucht —, doch hij hervond als eerste de verhouding tusschen die beide: hij leerde beneden en boven zich zien! Pantheïstisch zou men deze poëzie kunnen noemen, omdat zij den hemel als een tent over de aarde heeft gezet aan den eenen, als een vangnet aan den anderen kant. Dit schijnt mij ten slotte haar cardinale beteekenis te zijn: dat zij afbuigt, gezond en krachtig, van het oude, mulgeloopen pad en dat zij te midden van de dorre, doornige wildernis van het heden een nieuwen weg gevonden heeft. Ge moogt me tegenwerpen, dat dit geen zuiver aesthetisch oordeel is. . . . ik ben er me volkomen van bewust en verontschuldig mij niet, want ik geloof, dat zolang onze jonge dichtkunst blijft wat zij is: het resultaat van een hardnekkige struisvogelpolitiek ten aanzien van de laatste dingen des levens, het beter is de formeele aesthetika wat meer rust te gunnen, indien men de fundamenteele waarde van het betreffende kunstwerk maar met de grootst mogelijke zekerheid heeft weten vast te stellen. Want dit ga steeds en immer vooraf: emotie alléén bergt geen syllabe poëzie.

Laat mij nog even terugkomen op het woord „pantheïstisch”, dat reeds zoo dikwijls tot misverstand aanleiding gegeven heeft. Maar al te vaak denkt men het zich, en niet zonder reden, synoniem met een soort religieuze vaagheid en halfheid. Op deze wijze is het hier niet bedoeld, zelfs niet in den — tegenovergestelden — zuiver mystieken zin van het woord; het al doortrokken zijn van den goddelijken geest. Hier wilde ermede slechts zijn aangeduid: de (weder) betrekking van alle dingen in het goddelijk verband, een geesteshouding, welke mij bij uitstek karakteristiek lijkt voor de mentaliteit van Theun de Vries.

R. H.